

§ 492

Valtuutettu Eveliina Heinäluoman toivomusponsi ratsastusterapian ja iltapäiväkerhotoiminnan järjestämisestä Itä-Helsinkiin suunniteltavalla ratsastuskoululla

HEL 2024-001827 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 31.1.2024 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään aloitetta uudesta ratsastuskoulusta Itä-Helsinkiin kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Eveliina Heinäluoman ehdottaman toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän voidaanko aloitteessa mainittujen ratsastusterapian tai iltapäiväkerhotoiminnan järjestämistä edistää samassa yhteydessä, kun Itä-Helsinkiin aktiivisesti kartoitetaan paikkaa ratsastuskoulun toiminnalle."

Kaupunkiympäristön toimiala tutkii osana maankäytön suunnittelua mahdollisia paikkoja uusille ratsastusalueille itäisessä Helsingissä. Tällä hetkellä paikkaa ratsastuskoululle selvitetään Vuosaaresta, joka on

hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella ja paikkaisi ratsastusmahdollisuuksien merkittävää katvealuetta.

Ratsastustoiminnan kaavoittamisessa ja suunnittelussa on erityisiä vaatimuksia muun muassa sijainnin ja tilatarpeen sekä ympäristövaikutusten suhteen. Ratsastuskoulutoiminnassa tarvittavat ratsastusreitit tulee linjata erikseen muista liikkumismuodoista ja niiden risteämistä ulkoilureittien kanssa tulee välttää.

Kaupungin valitessa uusia ratsastuskoulutoimijoita näiltä edellytetään mahdollisimman monipuolista ratsastuspalveluiden tarjontaa. Palvelujen tuottajat valitaan lähtökohtaisesti avoimen hakumenettelyn tai tarjouskilpailun perusteella. Valittavan toimijan tulee tarjota ratsastuspalveluja mahdollisimman laajalle joukolle ratsastuksesta kiinnostuneita ja hyötyviä helsinkiläisiä. Ratsastuskoulun tiloissa ja toiminnoissa tulee huomioida esteettömyys, jotta tilat palvelevat myös erityisryhmiä.

Ratsastuskoulutoimijaa kilpailutettaessa kaupungilla on vain rajallisesti mahdollisuuksia edellyttää ratsastusterapian tai iltapäivätoiminnan järjestämistä. Ratsastusterapia on luokiteltu vaativaksi lääkinnälliseksi kuntoutukseksi, joka on lähtökohtaisesti Kelan järjestämävastuulla. Kela laatii kriteerit ratsastusterapiapalvelun tuottamiselle ja toteuttaa toimijoiden hankinnan. Tällaiset vaatimukset kaupungin tarjouspyyntöasiakirjoissa rajaisivat useita varteenotettavia ja kokeneita ratsastuskoulutoimijoita palvelun tuottamisen ulkopuolelle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan katsonut, ettei kaupungilla ole mahdollisuuksia edellyttää myöskään iltapäivätoiminnan järjestämistä ratsastuskoulun yhteydessä. Uusia iltapäivätoiminnan toimipaikkoja järjestetään tarveperusteisesti ja kaupungin tulee varmistaa, että ne ovat yhdenvertaisesti saavutettavissa. Jotta iltapäivätoimintaa olisi mahdollista järjestää ratsastuskoulussa, sen pitäisi sijaita peruskoulun lähellä, koska kaupunki ei kuljeta lapsia iltapäivätoiminnan toimipaikkoihin. Iltapäivätoimintaa järjestävät useat yhdistykset ja järjestöt sekä erilaiset toiminimi- ja osakeyhtiömuotoiset toimijat, jotka itse hakevat kaupungilta avustusta toiminnan järjestämiseen. Tähän kaupunki ei voi ratsastuskoulutoimijaa valitessaan vaikuttaa.

Mahdolliset paikat, joita kaupunki ratsastuskoululle parhaillaan selvittää, ovat Mustavuoressa ja hautausmaaksi kaavoitetulla alueella Vuosaaren liikuntapuiston ja kartanoalueen välissä.

Mustavuoressa on lainvoimainen asemakaava ratsastuskoulun rakentamista varten, mutta alueella on vaikeaa saada erilaiset toiminnot sovittua yhteen siten, että ratsastuskoulutoiminnan ja muun ulkoilun lisäksi alueen luonto- ja kulttuuriarvot säilyisivät. Voimassa olevan kaavan lisäksi alueella selvitetään, saataisiinko ratsastuskoulu toteutettua

kaavamuutoksen avulla esimerkiksi Niinisaarenpolun tuntumaan. Viereisellä sijaitsevalla Vuosaaren täyttömäen alueella on asemakaavaan merkitty ohjeellinen kenttämainen ratsastusalue ja reittejä.

Toinen mahdollinen vaihtoehto on Vuosaaren liikuntapuiston yhteydessä oleva hautausmaaksi kaavoitettu alue, joka on historiallisesti ja maisemallisesti osa Vuosaaren kartanon kulttuuriympäristöä. Alueella on edelleen kartanon vanhaa rakennuskantaa, joka on suojeltu asemakaavalla. Alue on riittävän laaja ja historiallisesti osa kartanoalueen peltoa, mutta se on alkanut vähitellen metsittyä. Tarkemmassa suunnittelussa tulisi huomioida kulttuuriympäristön reunaehdot, mutta toisaalta ratsastustoiminnan kautta voitaisiin harkitusti palauttaa alueen avointa maisematilaa. Alue on osittain pohjavesialueella ja sinne sijoittuu osittain uhanalainen luontotyyppi lehto, mikä vaikuttaa alueen suunnitteluun. Hautausmaan alue on kuitenkin keskeisemmällä paikalla Vuosaarissa kuin Mustavuori.

Kaupunki on aloittanut hautausmaatontin omistavan Helsingin Seurakuntayhtymän kanssa keskustelut maanvaihdosta siten, että hautausmaan alue voitaisiin uudelleen kaavoittaa ratsastustoimintaan. Neuvotteluissa on kuitenkin kyse useamman kiinteistön kokonaisuudesta, johon sisältyy kaavamuutoksia. Keskustelut ovat kaupunkiympäristön toimialan mukaan aivan alkuvaiheessa ja voivat kestää vuosia riippuen kaavojen etenemisestä ja maanvaihtopaketin laajuudesta.

Ennen hautausmaatontin tai muidenkaan kaavamuutosten käynnistämistä käydään markkinavuoropuhelua ja selvitetään, miten kiinnostavina ratsastuskouluuyrittäjät paikkoja pitävät. Kaupunki ei itse tuota tai järjestä palvelua vaan se on yksityisen tai muun tahon järjestämää ja todennäköisesti markkinaehtoisesti tuotettua. Tavoitteena on pitkä vuokrasopimus, jotta valittu toimija voi investoida laadukkaaseen ja paikkaan sopivaan toteutukseen.

Toivomusponnosta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä kaupunkiympäristön toimialan lausunnot. Selvitys on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnien johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731

26.08.2024

Asia/22

maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.05.2024 § 72

HEL 2024-001827 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana itäisen Helsingin ratsastusmahdollisuuksien parantamista. Ratsastuksen harrastajia on Suomessa noin 160 000. Lähes joka viides 10–18-vuotiaista tytöistä harrastaa ratsastusta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, jotta sopiva sijoituspaikka ratsastuskoulutoiminnalle löytyisi Vuosaaresta, joka sijaintipaikkana sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella, ja täydentäisi merkittävää katvealuetta itäisen Helsingin ratsastusmahdollisuuksien osalta.

Palveluiden tuottajat valitaan kaupungilla lähtökohtaisesti avoimen hakumenettelyn tai tarjouskilpailun perusteella. Tarjouspyyntöasiakirjoissa edellytetään toimijalta osaamista ja kokemusta monipuolisista palveluiden tuottamisesta. Itäiseen Helsinkiin kartoitettavalle ratsastuskoulun paikalle valittavan toimijan tulee tarjota ratsastuspalveluita mahdollisimman laajalle joukolle ratsastuksesta kiinnostuneita ja hyötyviä helsinkiläisiä. Toimijan eduksi katsotaan myös kokemus alalla toimimisesta. Hakumenettely- tai tarjouskilpailuvaiheessa varmistetaan myös, että hevosten hyvinvointi toteutuu toimijaa valitessa. Tallin tiloissa ja toiminoissa tulee huomioida esteettömyys, jotta tilat palvelevat myös erityisryhmiä, kuten liikuntarajoitteisia henkilöitä.

Ratsastusterapian ja iltapäiväkerhotoimintaan liittyviä reunaehtoja

Ratsastustoimijaa kilpailutettaessa, Helsingin kaupungilla on vain rajallisesti mahdollisuuksia edellyttää ratsastusterapian tai iltapäiväkerhotoiminnan järjestämistä. Esimerkiksi ratsastusterapia on luokiteltu vaativaksi lääkinälliseksi kuntoutukseksi, joka on lähtökohtaisesti Kelan järjestämävastuulla. Kela toteuttaa toimijoiden hankinnan ja laatii kriteerit palveluntuottajalle. Tällaiset vaatimukset kaupungin tarjouspyyntöasiakirjoissa rajaisivat useita potentiaalisia toimijoita palvelun tuottamisen ulkopuolelle.

Perusopetuksen iltapäivätoimintaan liittyvät toiminta-avustukset voi yhdistys, järjestö, osakeyhtiö tai toiminimellä toimiva palveluntuottaja kuitenkin hakea itse tammikuussa seuraavalle lukuvuodelle, ja tähän kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei voi toimijaa valitessaan vaikuttaa. On hyvä olla tietoinen, että jotta ratsastustalli tulisi kyseeseen iltapäivätoiminnan toimipaikkana, tulisi sen sijaita peruskoulun läheisyydessä, koska lapsia ei toimipaikkoihin kaupunki erikseen kuljeta.

Tilannekatsaus itäiseen Helsinkiin sijoitettavan ratsastuskoulun paikan kartoitukseen

Östersundomin alueella on useita ratsastuspalveluita tuottavia yrityksiä, mutta ne ovat toistaiseksi vaikeammin saavutettavissa julkisella liikenteellä. Tällä hetkellä sijoituspaikkaa ratsastuskoulutoiminnalle tarkastellaan Vuosaaresta, joka sijaintipaikkana sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella ja täydentäisi merkittävää katvealuetta itäisen Helsingin ratsastusmahdollisuuksien osalta.

Ratsastustoiminnan kaavoittamisessa ja suunnittelussa on vaatimuksia erityisesti sijainnin, suojaetäisyyksien, tilatarpeen, ympäristövaikutusten ja häiriötekijöiden sekä mahdollisten ratsastusreittien kannalta. Hevosreitit tulisi pääasiassa linjata erikseen muista liikkumismuodoista, ja ratsastukseen tarkoitettut reitit ovat vain ratsastusta varten. Niiden risteämisestä muun ulkoilureitistön kanssa tulisi välttää.

Vuosaareissa on selvitetty mahdollisia ratsastukseen soveltuvia paikkoja Mustavuoressa ja hautausmaaksi kaavoitettua aluetta liikuntapuiston ja kartanoalueen välissä. Mustavuoressa on lainvoimainen asemakaava ratsastuskoulun rakentamista varten, mutta alueella on haaste saada erilaiset toiminnot sovitettua yhteen siten, että sekä ratsastuskoulutoiminnan että muun ulkoilun lisäksi luonto- ja kulttuuriarvojen säilymisen tavoitteet toteutuisivat. Lainvoimaisen kaavan mukaisen toteutuksen lisäksi tarkastellaan, saataisiinko kaavamutoksen avulla luotua edellytykset ratsastuskoulun toteuttamiselle esimerkiksi Niinisaarenpuolen tuntumaan alueen luonto- ja kulttuuriarvot paremmin huomioiden. Vieressä sijaitsevalla Vuosaaren täyttömäen alueella on voimassa olevaan asemakaavaan merkitty ohjeellinen kenttämainen ratsastusalue,

sekä ratsastusreittejä. Alueelta on kävelyetäisyyttä Kalvikintien runko-
linjan pysäkille noin 700 metriä.

Toinen mahdollinen vaihtoehto on Vuosaaren liikuntapuiston yhteydes-
sä oleva hautausmaaksi kaavoitettu alue, joka on historiallisesti ja mai-
semallisesti osa Vuosaaren kartanon kulttuuriympäristöä. Alueella on
edelleen kartanon vanhaa rakennuskantaa, joka on suojeltu asema-
kaavalla. Alue on riittävän laaja ja historiallisesti ollut osa kartanoalu-
een peltoa. Nykyisellään alue on alkanut vähitellen metsittyä. Tarkem-
massa suunnittelussa tulisi huomioida kulttuuriympäristön reunaehdot,
mutta toisaalta ratsastustoiminnan kautta voitaisiin palauttaa alueen
avointa maisematilaa harkitusti. Alue on osittain pohjavesialueella, mi-
kä voi vaikuttaa alueen suunnitteluun. Hautausmaan alue on keskei-
semällä paikalla Vuosaaressa kuin Mustavuori. Vuosaaren metroa-
semalle on kävelyetäisyyttä noin 800 metriä.

Hautausmaatontin omistavan Helsingin Seurakuntayhtymän kanssa on
aloitettu keskustelut mahdollisuuksista maanvaihdon kautta edistää
ratsastuskoulun toteutumista siten, että hautausmaaksi kaavoitettu kiin-
teistö voitaisiin uudelleen kaavoittaa ratsastustoimintaan. Helsingin
kaupungin ja Helsingin Seurakuntayhtymän välisissä neuvotteluissa
kyse on kuitenkin useamman kiinteistön kokonaisuudesta, johon sisäl-
tyy mm. kaavamuutoksia. Neuvottelut ovat aivan alkuvaiheessa ja voi-
vat kestää vuosia riippuen kaavojen etenemisestä ja maanvaihtopake-
tin laajuudesta.

Käsittely

28.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hilkka Ahde: Kappaleen kolme loppuun lisätään lause:
Tallin tiloissa ja toiminnoissa tulee huomioida esteettömyys, jotta tilat
palvelevat myös erityisryhmiä, kuten liikuntarajoitteisia henkilöitä.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Hilkka Ahteen vastaehdo-
tuksen yksimielisesti.

14.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

26.08.2024

Asia/22

Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6